

VAINAGI

Jelgavas Mākslas skolas
7.c klases audzēknes

Martas Plaudes

Noslēguma darbs

2021./22.m.g.

Darba vadītāja: Ilizane Grīnberga

Darba mērķis - ieraudzīt un parādīt citiem LATVIEŠU ETNOGRĀFISKO MANTOJUMU - ZĪĻU VAINAGU improvizācijas, popularizēt to mūsdienīgā veidā, aplikācijas tehnikā, katram vainagam dodot latviešu meitenes vārdu.

Paraugu izpēte

Senatnē galvas rotām tika pievērsta īpaša vērtība.

No mājas nevarēja iziet bez galvassegas. Ikdienā valkāja lakatus, taču svētkos, vai kā toreiz dēvēja - godos, tas bija vainags. Vainaga krāšņums bija arī atkarīgs no ģimenes stāvokļa. Turīgākās ģimenēs, vainagi bija krāšņāki un izšūti ar vairāk pērlītēm. Vainags simbolizēja līgavas galvas rotu, mazas meitenes vainagus nevalkāja. Katrā novadā un katrā pilsētā un ciemā bija atšķirīgi etnogrāfiskie raksti un krāsas. Krāšņākie vainagi bija sastopami Kurzemē un Zemgalē.

Sākumā apskatīju katra novada vainagus, tad iedziļinājos detaļās, kādos rakstos vainagi ir darināti

Zemgales vainags

Vidzemes vainags

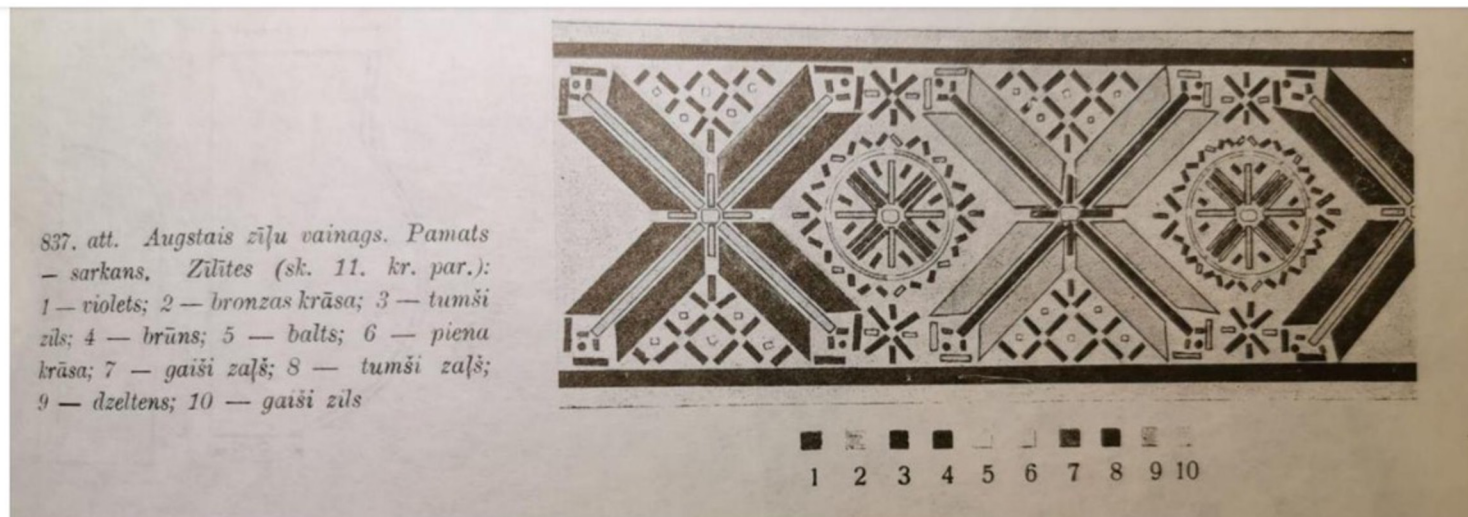

Latgales vainags

Kurzemes vainags

Ziemeļkurzemes augstā zīļu vainaga tehniskais zīmējums no “Novadu burtnīcas”

Kuldīgas novada jaunavu galvas rota bija “spangu” vainags – ne visai platas bronzas stīpiņas vainadziņš, kas piestiprināts uz sarkanas vai zaļas drēbes pamata. Lielākus ceļus ejot, vainagam pāri sēja lakatiņu, galus zem zoda sasienot. Istahā uzturoties vai deinojot lakatiņu nēma nost, tomēr vainaga valkātājam bija lahi

Izpēte -
Danijas Lazdiņas pētījums no Kurzemes
muzeju krājumiem

Izpēte -
Danijas Lazdiņas pētījums no Kurzemes
muzeju krājumiem

Vainaga raksta detaļas. Apriķu skola-muzejs, ApA 5235

Izpēte -
Danijas Lazdiņas pētījums no Kurzemes
muzeju krājumiem

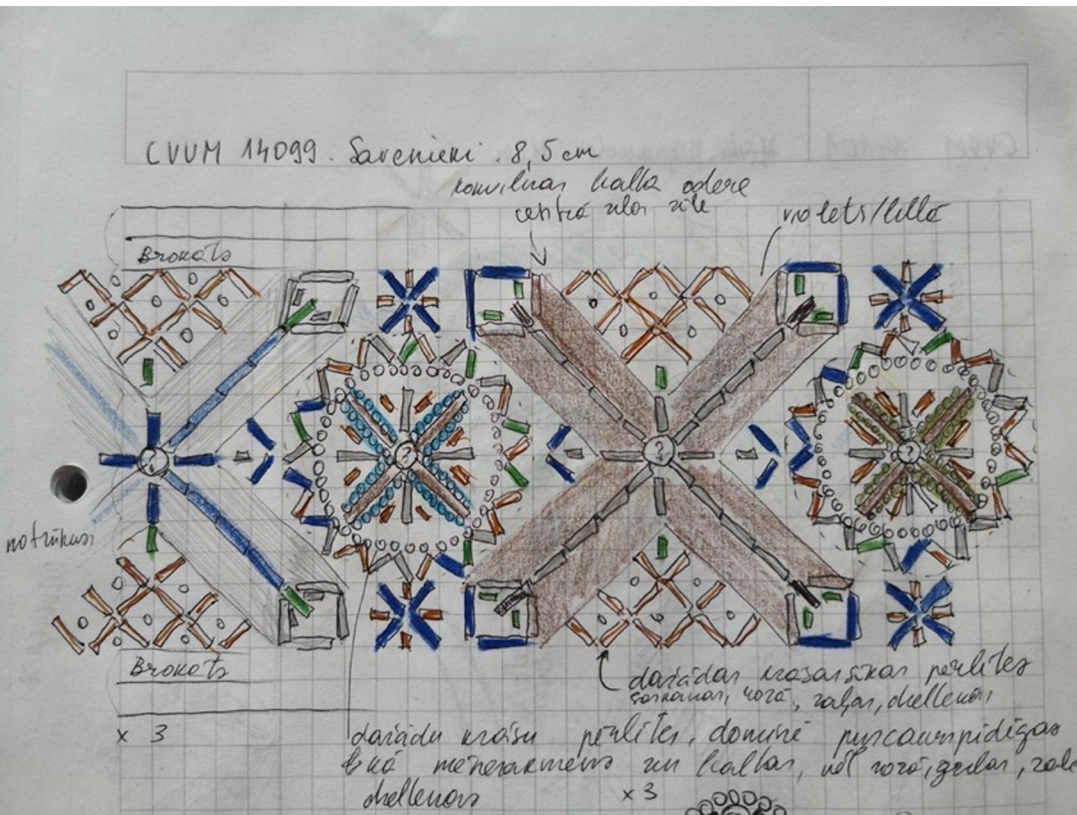
Izpēte -
Danijas Lazdiņas pētījums no Kurzemes
muzeju krājumiem

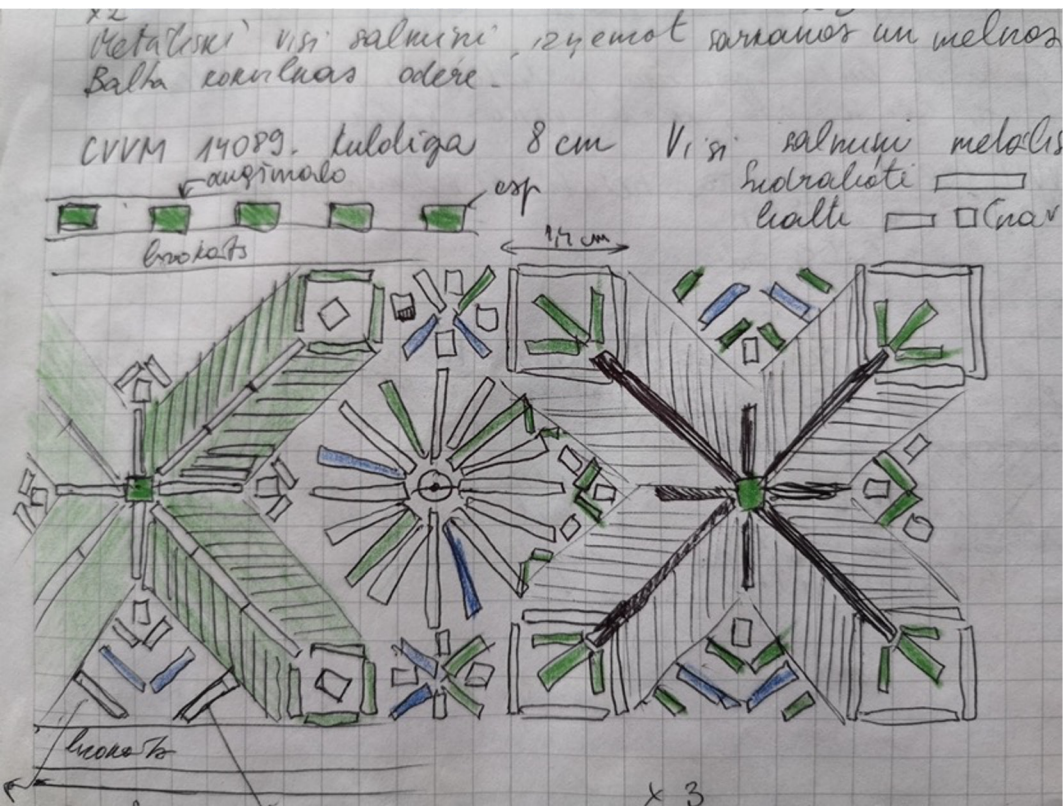
Izpēte -
Danijas Lazdiņas pētījums no Kurzemes
muzeju krājumiem

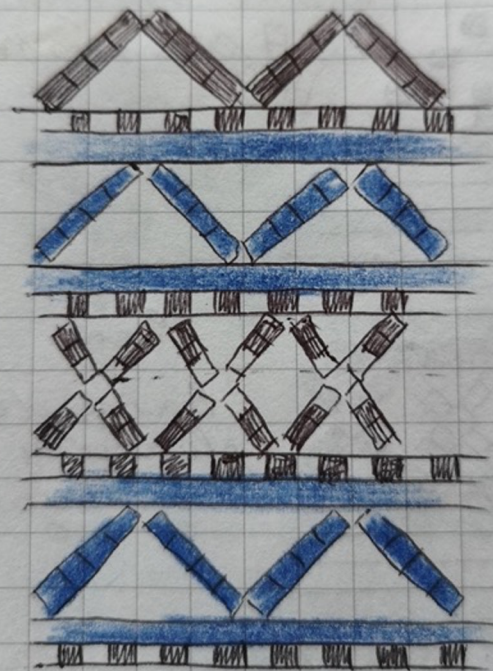
Izpēte -
 Danijas Lazdiņas pētījums no Kurzemes
 muzeju krājumiem

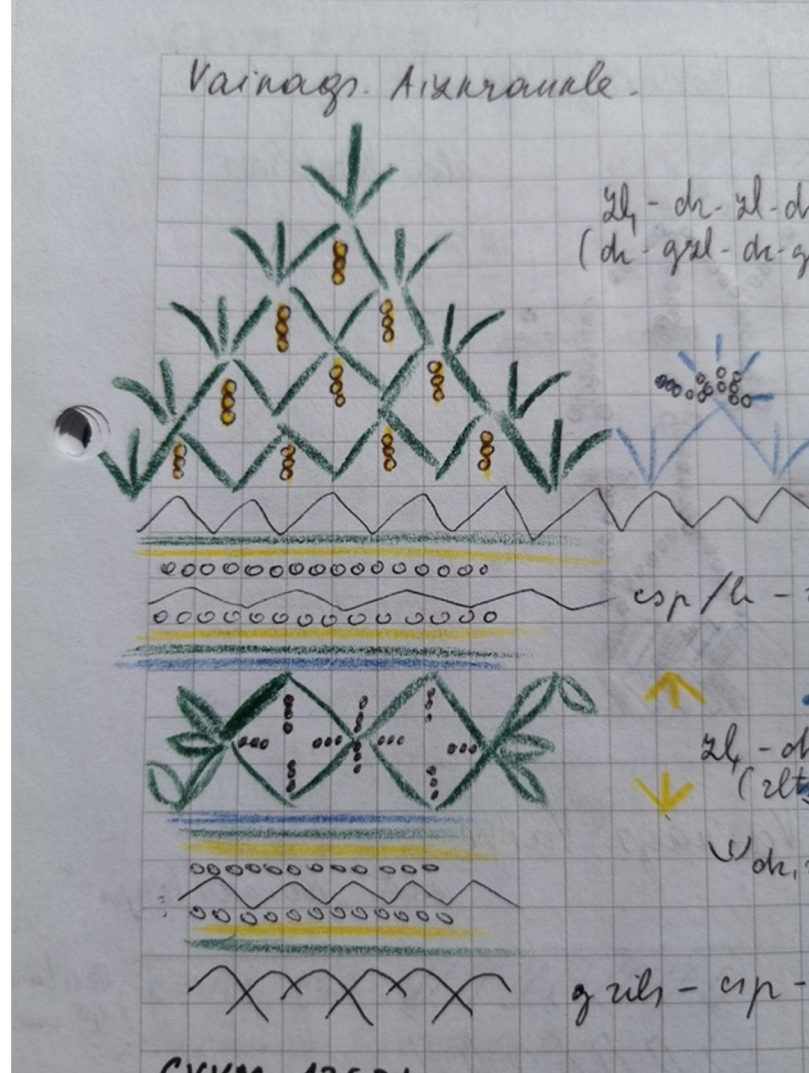
Izpēte
Danijas Lazdiņas pētījums no
Kurzemes muzeju krājumiem

CVVM
Vainags Vidriži

Izpēte -
 Danijas Lazdiņas pētījums no
 Kurzemes muzeju krājumiem

Izpēte no Facebook resursa. Grupa: Gribu savu tautastērpu

Domāju, domāju, tomēr saņēmos atrādīt 😊

Paldies Margaritai Muntagai par brīnišķīgo meistarklasi, kuras rezultātā tapa mans pirmais Nicas/Bārtas vainags.

Mans jaunības dienu Skrundas vainags sameklēja jaunu galvu. Šo ierakstu šē atstāšu sev par piemipi.

Izgatavots ap 1989.gadu. Valkāts tika bieži. Piedalījies Dziesmotajā revolūcijā un Neatkarības atjaunošanas aktivitātēs, daudzās Balticās, Dziesmu svētkos utml. godos... Skatīt vairāk

Izpēte no Facebook resursa. Grupa: Gribu savu tautastērpu

Saules Vainagi

2021. gada 7. maijs · 🌐

Pēc pasūtījuma darināts Augšzemes- Ilūkstes augstais vainags.

Augstums- 10,5 cm

Izmēri- 56cm apakšmalas/galvas apkārtmērs, 54,5 cm augšmalas apkārtmērs.

Izmant... Skatīt vairāk

Latvijas Nacionālais Vēstures Muzejs

2021. gada 25. decembris · 🌐

Gada nogalē, kad vairāk domājam par svinībām un svētku tērpu, rotāšanos un pucēšanos, aicinām aplūkot šīs reizes [#Krājumatveries](#) galeriju – tā stāsta par LNVMA... Skatīt vairāk

Resursi

- Danijas Lazdiņas pētījums no Kurzemes muzeju krājumiem «Novadu burtnīcas»
- Facebook grupas «Gribu savu tautastērpu»
- <https://www.egadatirgus.lv>
- <http://www.senaklets.lv/>
- <https://www.ziluvainags.lv/>
- <http://www.manstautasterps.lv>
- Jansone Aija. Tautastērpa komplektēšanas pamati
- No sarunas ar folkloras grupas dalībniekiem
- Skolotājas materiāli
- Un citi interneta resursi

Brīvroku skices un materiālu paraugi

Sāku veidot savas improvizētās darba skices

Skices mērogā 1:1

Praktiskais Noslēguma darbs

Tikai jau praktiski darinot vainagus, katram vainagam varēju piešķirt meitenes vārdu. Tos izvēlējos pēc savas ģimenes vārdiem.

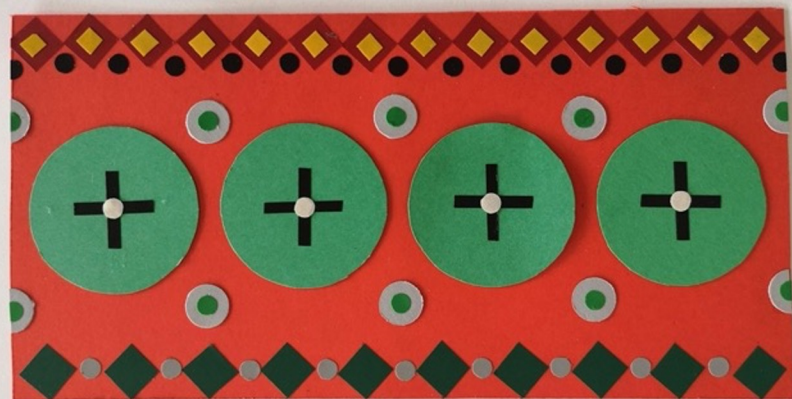
Pašu skaistāko vainagu nosaucu Martas vārdā, tas ir gan mans vārds, gan manas vecvecāsmammas un savukārt arī viņas mammas vārds. Mūsu dzimtā šis vārds ir ļoti populārs, tāpat kā mūsdienās. Un katrai Martai varētu būt tāds vainags.

Vienu vainagu es nosaucu savas omas vārdā – Inta. Mana oma ilgus gadus dejoja tautiskās dejas un līdz ar to bieži vilka tautastērpu un dažādu novadu vainagus.

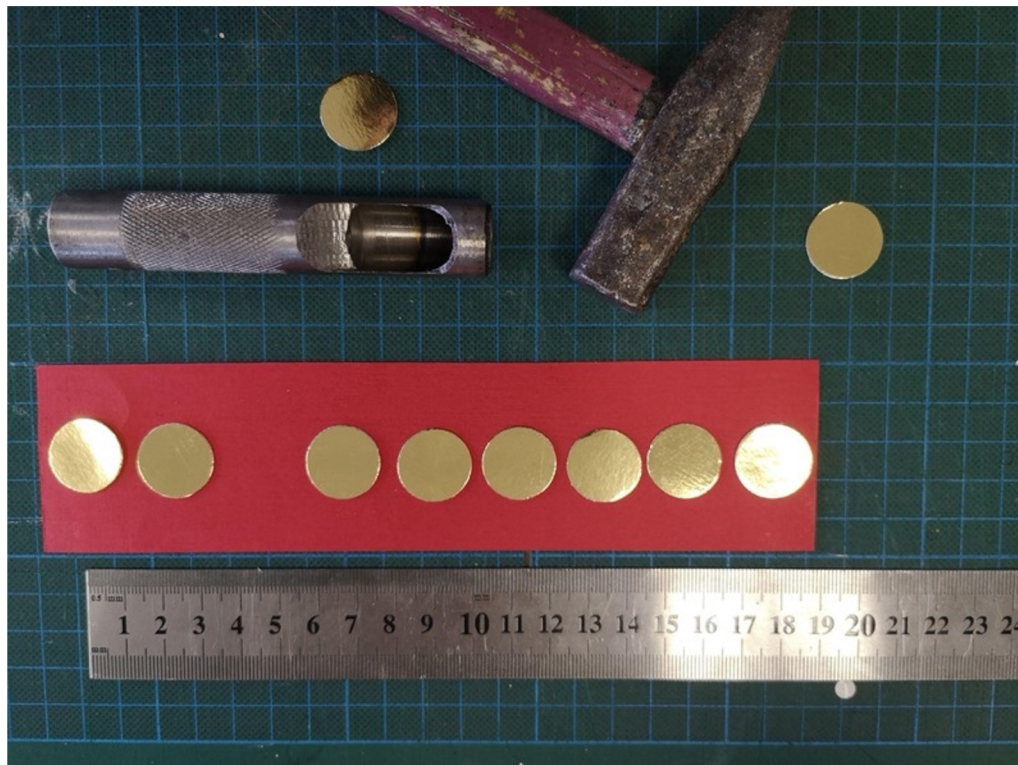
Nākamo vainagu es nosaucu savas mammas vārdā – Agnese. Arī viņa dziedāja korī un dejoja tautiskās dejas.

Savukārt pēdējo vainagu es nosaucu Elzas vārdā, kā sauc manu mazo māsu. Viņa ir liela dziedātāja. Lai gan tagad tikai valkā ziedu vainagu, tomēr nākotnē vajadzēs īstu.

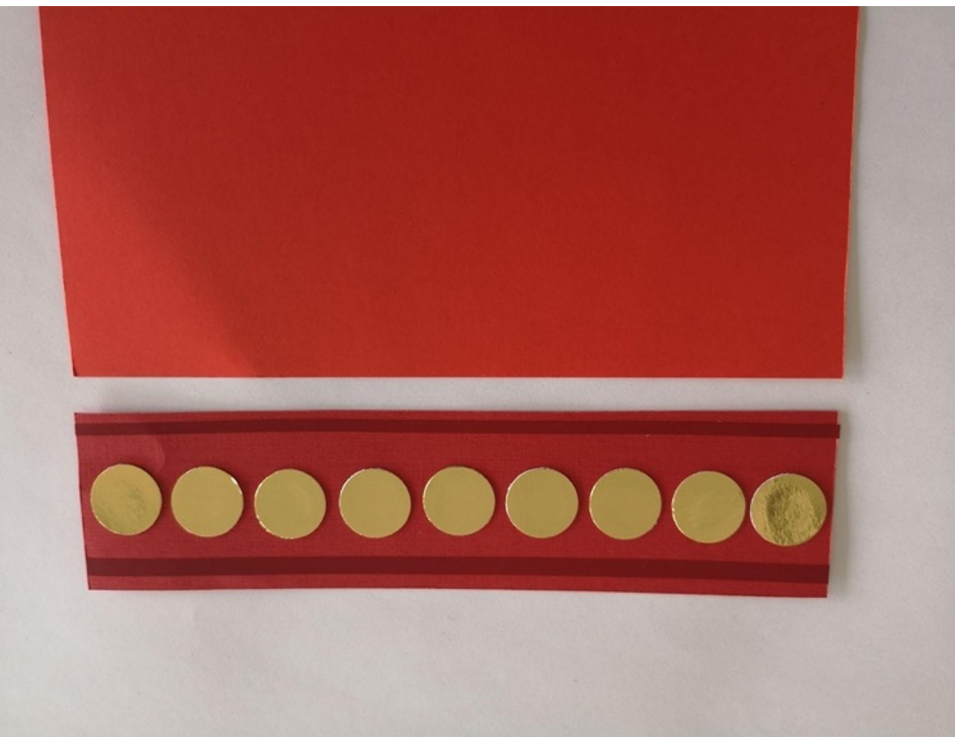
Realizācija - stilizācija aplikācijas tehnikā

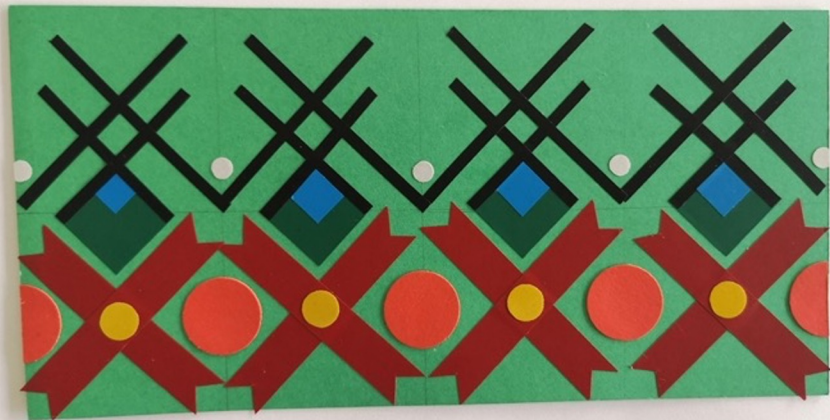
Realizācija

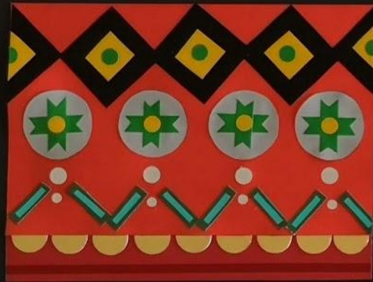
Realizācija

Realizācija - stilizācija aplikācijas tehnikā

Gatavais darbs

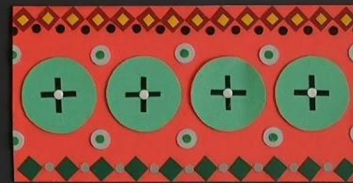
ELZA

INTA

MARTA

AGNESE

Gatavais darbs

Gatavais darbs

Secinājumi

- Sākumā man bija grūti izvēlēties darba tēmu, jo viss bija nezināms.
- Kad izvēlējos darba tēmu, tad sapratu, ka ir ļoti daudz materiālu, kur skatīties par vainagiem – internets, grāmatas, izstādes, citu mākslinieku un amatieru darbi.
- Viens no secinājumiem bija, ka etnogrāfisko tautastērpu, tai skaitā vainagu, katrai meitai vajag savu. Tāpēc tos nevar atdarināt, bet ir jāveido katrs vainags pēc savām izjūtām.
- Darbs prasīja diezgan lielu precizitāti un pacietību.
- Arī mūsdienās ir populāri izveidot savu vainagu dažādās meistarklasēs.
- Varbūt mana dizaina raksti palīdzēs kādai šī vārda īpašniecei atrast savu vainagu.

Paldies par uzmanību!

